

دانشکده بهداشت

گروه آموزشی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

**راهنمای دانشجویان رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
(مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته)**

تهیه و تنظیم:

گروه آموزشی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

الف- تعریف رشته و مقطع مربوطه

کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت (M.Sc) Master of Science

تعریف رشته

آموزش بهداشت و ارتقای سلامت عبارت است از "آموزش و ترغیب فرد، اجتماع و سازمان و قادرسازی آن‌ها برای تاثیرگذاری بر مولفه های موثر بر سلامت و توسعه ابزارهای فردی و اجتماعی که به مردم برای حفظ و ارتقای سبک زندگی سالم، رفاه جامعه و کیفیت زندگی کمک می نماید". رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در مقطع کارشناسی ارشد به توسعه مهارت حرفه ای در نیازسنجی، تجزیه و تحلیل رفتار فردی، اجتماعی و سازمانی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت می پردازد.

ب- تاریخچه رشته

بعد از اجلاس آلماتا در سال ۱۹۷۸ که در آن هدف اصلی تحقق سلامت برای همه و مراقبت های بهداشتی اولیه معرفی شد و اهدافی برای سال ۲۰۰۰ تحت عنوان برنامه سلامت برای همه بیان گردید. در اجلاس اوتاوا در سال ۱۹۸۶ آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مورد تایید و تاکید سازمان بهداشت جهانی قرار گرفت و با عنوان "منشور اوتاوا" تصویب شد. در ایران سال ۱۳۳۰ هجری شمسی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت به عنوان یک حرفه خاص مطرح شد. بعد از انقلاب توسط دانشکده بهداشت دانشگاه تهران دوره های آموزشی برای تربیت کارشناسی ارشد آموزش بهداشت برگزار شد.

ج- رسالت (mission)

ماموریت رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مقطع کارشناسی ارشد، تربیت دانش آموختگانی است که با کسب دانش و مهارت های حرفه ای قادر به شناخت جامعه، ارزیابی نیازهای فردی، سازمانی و اجتماعی، برقراری ارتباط مناسب و موثر، تصمیم گیری، خدمات آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای مرتبط با سلامت در راستای افزایش آگاهی، بهبود نگرش و تغییر رفتار گروه های مختلف جمعیتی بر اساس ارزش های اسلامی، فرهنگی و انسانی باشند به گونه ای که به ارتقای سلامت در جهت شکل گیری سبک زندگی سالم منتهی گردد.

د- چشم انداز (vision)

در ده سال آینده، همگام با اهداف سند چشم انداز ملی، رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مقطع کارشناسی ارشد، به استانداردهای آموزشی در سطح جامعه دست یابد و دانش آموختگان این مقطع قابلیت توانمند سازی جامعه و ایجاد بستر مناسب ارتقای سطح سلامت محیطی، سازمانی و اجتماعی در کشور فراهم نمایند. همچنین باعث ارتقای سطح سلامت جامعه، افزایش بهره وری و کاهش بار بیماری ها و هزینه های تشخیصی و درمانی و توان بخشی گردد.

ه- اهداف کلی

اهداف کلی این رشته تربیت و توانمند سازی دانش آموختگان به منظور:

- توسعه رویکردها و استراتژی های ارتقا سلامت
- اصلاح و توسعه رفتارها و تصمیمات ارتقا دهنده سلامت در سطح فردی، اجتماعی و سازمانی
- بهبود سبک زندگی سالم و کیفیت زندگی در جامعه
- ترویج فرهنگ سلامت جامعه

و- توانمندی ها و مهارت های مورد انتظار برای دانش آموختگان

توانمندی های پایه مورد انتظار: (General Competencies)

- مهارت های ارتباطی - تعامل
- آموزشی

- پژوهش و نگارش مقالات علمی
- تفکر نقادانه و مهارت های حل مسئله

مدیریتی:

- سیاست گذاری
- برنامه ریزی
- سازماندهی
- پایش، نظارت و کنترل
- ارزشیابی

توانمندی های اختصاصی مورد انتظار:

- ارتباطات - تعامل بین بخشی - مذاکره
- بکارگیری فناوری های آموزشی، آموزش افراد در سطوح مختلف
- پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- طراحی برنامه ریزی و اجرا، ارزشیابی مداخلات تغییر رفتار
- بکارگیری رویکردهای ارتباطی در تغییر رفتار فرد و جامعه
- تحلیل رفتار مبتنی بر عوامل موثر بر سلامت
- مشاوره

ح- معرفی دانشکده بهداشت

- آقای دکتر علی عالمی- دکترای تخصصی اپیدمیولوژی - رئیس دانشکده بهداشت
- آقای دکتر محمود تقوی - دکترای مهندسی بهداشت محیط - معاون آموزشی - پژوهشی دانشکده
- خانم فاطمه فدوی- کارشناس دانشکده و کارشناس گروه های آموزشی
- خانم زهرا شکاری- مسئول دفتر رئیس دانشکده و کارشناس گروه

ط- معرفی گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

دانشگاه علوم پزشکی گناباد پذیرش دانشجو در رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در مقطع کارشناسی ارشد را از مهرماه سال ۱۳۹۰ آغاز نموده است.

اعضای محترم گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در حال حاضر عبارتند از:

- آقای دکتر مهدی مشکی _ استاد تمام آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- آقای دکتر محمد مطلبی _ دانشیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- آقای دکتر حسین روحانی _ استادیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- خانم دکتر میترا دوگونچی _ استادیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- آقای دکتر علیرضا جعفری _ استادیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

همکاران گروه:

- آقای دکتر علی عالمی _ دانشیار اپیدمیولوژی
- خانم دکتر فاطمه محمدزاده _ استادیار آمار زیستی

- خانم دکتر تکتم بیکانی _ استادیار پژوهشی رفاه اجتماعی

کارشناسان گروه :

- خانم مریم صابری _ کارشناس ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و کارشناس آزمایشگاه های رسانه (Media Lab)
- خانم فاطمه فدوی _ کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی و کارشناس گروه

ی- طول دوره و ساختار آن

طول دوره مطابق با آئین نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی ۲ سال می باشد.

ک- نام دروس و تعداد واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای دوره ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد:

- ۱- دروس اختصاصی اجباری (Core) ۲۰ واحد
- ۲- دروس اختصاصی اختیاری (Non-Core) ۶ واحد
- ۳- پایان نامه ۶ واحد
- ۴- جمع کل ۳۲ واحد

جدول الف: دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز یا هم‌زمان	
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۰۱	زبان تخصصی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
۰۲	سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی	-/۵	-/۵	۱	۹	۱۷	۲۶	-	
۰۳	آمار تحلیلی *	۱/۵	-/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳	-	
۰۴	نرم‌افزارهای تحلیل داده‌های سلامت	-	۱	۱	-	۲۴	۲۴	۰۳	
۰۵	اصول اپیدمیولوژی	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
۰۶	آموزش بهداشت و ارتباطات	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
۰۷	اصول پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیر واگیر	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
۰۸	بهداشت عمومی	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
جمع		۱۴							

نکته: دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.
* گذراندن این درس برای همه دانشجویانی که قبل آن را نگذرانیده‌اند الزامی است.

جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز یا هم‌زمان	
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۰۹	مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
۱۰	ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۱/۵	-/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳	-	
۱۱	فناوری کاربردی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (۱)	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۵۱	-	
۱۲	فناوری کاربردی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (۲)	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۵۱	۱۱	
۱۳	نظریه‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی و تغییر رفتار سلامت	۱/۵	-/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳	۰۹	
۱۴	روانشناسی رفتار سالم	۲	-	۲	۲۴	-	۲۴	-	
۱۵	جامعه‌شناسی سلامت	۱/۵	-/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳	-	
۱۶	روش پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۱/۵	-/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳	-	
۱۷	اصول و فنون مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۱	۱	۲	۱۷	۲۴	۵۱	۱۰	
۱۸	*کارآموزی	-	۲	۲	-	۱۰۲	۱۰۲	-	
جمع		۲۰							

* واحد کارآموزی باید در نیمسال قبل از اخذ واحد پایان‌نامه گذرانده شود.

جدول ج: دروس اختصاصی اختیاری (Non-core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش‌نیاز یا هم‌زمان
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱۹	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در مدارس	۱/۵	۰/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳ -	
۲۰	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در محیط کار	۱/۵	۰/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳ -	
۲۱	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در محیط‌های مراقبت بهداشتی اولیه	۱/۵	۰/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳ -	
۲۲	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت جامعه‌محور	۱/۵	۰/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳ -	
۲۳	آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت رسانه محور	۱/۵	۰/۵	۲	۲۶	۱۷	۴۳ -	
جمع		۱۰						

دانشجو موظف است ۶ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه مورد نظر، با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

عنوان کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز دوره:

- مقاله‌نویسی
- روش تحقیق
- کارآفرینی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- پدافند غیرعامل

ترم اول

نوع درس	واحد	ساعت		نام درس	شماره درس	ردیف
		عملی	نظری			
جبرانی	۲	-	۳۴	زبان تخصصی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	124126	۱
جبرانی	۲	۱۷	۲۶	آمار تحلیلی	124127	۲
جبرانی	۱	۱۷	۹	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	124128	۳
اجباری	۲	-	۳۴	مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	124129	۴
اجباری	۲	-	۳۴	روانشناسی رفتار سالم	124110	۵
اجباری	۲	۱۷	۲۶	جامعه شناسی سلامت	124109	۶
جمع : ۱۱ واحد						

ترم دوم

نوع درس	واحد	ساعت		نام درس	شماره درس	ردیف
		عملی	نظری			
اجباری	۲	۱۷	۲۶	روش پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۱۲۴۱۳۰	۱
اجباری	۲	۱۷	۲۶	ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۱۲۴۱۱۳	۲
اجباری	۲	۳۴	۱۷	فن آوری کاربردی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ۱	۱۲۴۱۳۱	۳
اجباری	۲	۱۷	۲۶	نظریه ها و مدل های برنامه ریزی و تغییر رفتار سلامت	۱۲۴۱۳۲	۴
اجباری	۲	۳۴	۱۷	اصول و فنون مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	۱۲۴۱۳۳	۵

ترم سوم

نوع درس	واحد	ساعت		نام درس	شماره درس	ردیف
		عملی	نظری			
اجباری	۲	۳۴	۱۷	فن آوری کاربردی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ۲	124135	۱
اختیاری	۲	۱۷	۲۶	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در مدارس	124136	۲
اختیاری	۲	۱۷	۲۶	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط های مراقبت بهداشتی اولیه	124137	۳
اختیاری	۲	۱۷	۲۶	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه نگر	124138	۴
اجباری	۲	۱۰۲	-	کارآموزی	124139	۵
جمع : ۱۰						

ترم چهارم

نوع درس	واحد		نام درس	شماره درس	ردیف
	عملی	نظری			
اجباری	۶	-	پایان نامه	۱۲۴۱۲۵	۱
	۶		جمع		